

**Ministerul Finanțelor
al Republicii Moldova**

MD-2005, mun. Chișinău
str. Constantin Tănase 7

Prin prezenta, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, urmare a examinării măsurilor de politică fiscală și vamală pentru anul 2021 propuse spre consultare prin proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative intervine cu următoarele propuneri și comentarii:

A. I. Art. I – modificări la Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

1. Se introduc norme ce reglementează conduita vânzătorilor și cumpărătorilor agenți economici în materie de recepționare/achitare a plăților în numerar.

Astfel, pe de o parte cumpărătorul are dreptul să achite tranzacții care nu depășesc plafonul de 10 000 per tranzacție, iar pe de altă parte agentul economic vânzător este în drept să primească 100 000 lei per tranzacție (normă care nu va putea fi niciodată aplicată, având în vedere că cumpărătorul mai mult de 10 000 lei nu va avea dreptul să achite).

Deci, suntem în prezența unei neconcordanțe. Reieșind din nota informativă prezentată, putem deduce că limita de 100 000 lei la încasarea plăților pentru tranzacțiile efectuate se referă la încasările primite de la persoane fizice, dar acest lucru nu rezultă din textul modificărilor propuse.

Totodată în temeiul noilor reglementări propuse pentru 2021, în special ne referim la plafonul de 100 000 lunar pentru agenți economici, vrem să ne asigurăm că se va ține cont de specificul agenților economici mari, unde gestionarea și administrarea unor astfel de plafoane ar putea genera costuri nejustificate. Astfel dacă se dorește și impunerea unui plafon lunar, propunem diferențierea acestuia în funcție de scara entității sau de cifra de afaceri (sumă fixă diferențiată sau procentual în baza cifrei de afaceri), fie menținerea doar a plafonului per tranzacție. Sistemele de evidență în acest sens ar fi anevoioase și costisitoare, neatingând scopul propus. Vrem să reiterăm și susținerea noastră față de alte inițiative și măsuri în acest sens, cum ar fi:

- Efectuarea unei analize privind constrângerile și costurile pentru persoanele fizice în efectuarea plăților electronice și transferurilor P2P.
- Elaborarea unor măsuri de stimulare fiscală a comerțului electronic și estimarea impactului bugetar al acestora.
- Susținerea dezvoltării soluțiilor FinTech și a sistemelor alternative de plăți electronice.
- Elaborarea măsurilor pentru reducerea comisioanelor percepute de instituțiile bancare

2. Începând cu 1 iulie 2012, agenții economici (cu excepția asociațiilor de economii și împrumut și organizațiilor de creditare nebancaară) al căror volum de vânzări din comerțul cu ridicata și/sau cu amănuntul și/sau din prestarea de servicii a depășit 2 milioane de lei pe

parcursul anului calendaristic precedent sînt obligați, în termen de pînă la 1 iulie a anului imediat următor, să instaleze terminale POS și să asigure posibilitatea de achitare a plăților prin intermediul acestora în subdiviziunile (cu excepția rețelelor de comerț ambulant) în care, în aceeași perioadă, "PE PARCURSUL ANULUI CALENDARISTIC PRECEDENT, VENITURI ???", volumul de vânzări a depășit suma de 500000 de lei. Fraza "PE PARCURSUL ANULUI CALENDARISTIC PRECEDENT, VENITURI ???", volumul de vânzări, obținută după modificare nu are continuitate logică. Veniturile și volumul de vânzări sunt noțiuni diferite.

3. Coroborarea modificărilor propuse la această lege cu proiectul lansat de MEI urmare a deciziei Curții Constituționale nr. 2 și 5 din 2018.

B. II. Codul fiscal

1. Nu susținem anularea scutirii suplimentare pentru soț/soție. ??? Considerăm că această măsură nu va avea ca efect stimularea încadrării în câmpul muncii. Oamenii se încadrează în câmpul muncii nu pentru a beneficia de scutire. Scutirea este o facilitate ce urmează angajării și nicidecum o cauza determinantă pentru angajare. Mai ales în contextul pandemiei, considerăm această măsură nejustificată.
2. Pct. 56, modificarea art. 297. Se menționează despre completarea art. 297 cu alin.(11), Cod fiscal, dar însăși completarea lipsește.
3. Anexa la titlul VII (taxele locale). **Plafonarea taxelor locale**, prin prisma principiului previzibilității fiscale poate fi privită evident doar pozitiv și salutar. Dar, menționăm că procesul legislativ trebuie să țină cont și de celelalte principii de reglementare, astfel încît să fie un echilibru în aplicarea acestora. În context, considerăm că principiul analizei impactului de reglementare cît și principiul echitabilității (proporționalității) în raporturile dintre stat și întreprinzător nu a fost aplicat la elaborarea normei respective de plafonare. Existența unui plafon, va genera inevitabil tendința de stabilire a taxelor locale la cota maximă a plafonului. Și așa cum spre exemplu, taxa pentru unitățile comerciale în mun. Chișinău este stabilită la plafonul de 200 000 lei anual, iar la moment cea mai mare taxă este de 80 000 (cu excepția cazinourilor, sălilor de joc), este suficient spațiu pentru majorarea taxei, prea suficient, ca să se încadreze totodată în limitele legale. Aici se cere a fi menționat faptul, că 80 000 este pentru magazinele auto cu spațiu pentru expunerea automobilelor, astfel de magazine sunt puține în raport cu alte unități comerciale la care taxa este cu mult sub 80 000 lei. Așadar, considerăm că plafonarea urmează să se încadreze în taxele existente la moment cu un procent oarecare de majorare (5- 10%), un procent neexagerat. Mai ales că cuantumul respectiv se va revizui anual, deci nu este necesar de a stabili un plafon "cu rezervă".
4. Articolul 20. **Sursele de venit neimpozabile**. Se propune **excluderea impozitării venitului** obținut în urmă vânzării cotelor de participație între agenții economici care fac parte din același grup (restructurare internă), adică către un agent economic asupra căruia vânzătorul deține controlul, sau către un agent economic care deține controlul asupra vânzătorului, sau între agenți economici asupra cărora deține controlul una și aceeași persoană sau persoane. În același timp, venim cu o propunere redacțională. Potrivit proiectului de lege, se fac modificări la art. 90¹, prin care se elimina impozitul final reținut la sursa de plată. Constatăm că a fost omisă mențiunea că veniturile din dividende primite de o persoană juridică rezidentă de la o altă persoană juridică rezidentă sunt neimpozabile. De aceasta, recomandăm completarea art. 20 al Codului fiscal cu următoarea literă: z18) dividendele primite de persoanele juridice rezidente de la alte persoane juridice rezidente;

5. La articolul 24 alineatul (15) va avea următorul cuprins: „(15) Se permite deducerea cheltuielilor achitate de contribuabili în decursul perioadei fiscale sub formă de taxe de aderare și cotizații de membru destinate **activității patronatelor**, fundațiilor și altor asociații de reprezentare a activității de întreprinzător. **Plafonul de deductibilitate** a acestor cheltuieli constituie 0,15% din fondul de retribuire a muncii.”; **Propunem excluderea ultimei propoziții.** La baza acestei propuneri este recentul studiu, efectuat de Organizația Internațională a Muncii, care a demonstrat că numai Republica Moldova și Macedonia mai păstrează plafon la plata cotizațiilor de membru în cadrul organizațiilor mediului de afaceri. Mai mult ca atât întreprinderile consideră aceste plăți ca „Ordinare și necesare”.
6. La alineatul (19²) art. 24 CF - după textul „Fără a aduce atingere prevederilor din prezentul articol,” se introduce textul „cu excepția alin.(1),”.
Vor apărea interpretări – care plăți de stimulare se deduc și care nu, deoarece trimiterea la art. 24 (1) I CF ar însemna ca aceste plăți să fie neapărat legate de activitatea de întreprinzător. Astfel se va reveni la formula anterioară, când erau incertitudini.
7. **Normelor cuprinse în art. 51¹ și 283 ale Codului Fiscal al Republicii Moldova observăm că** politica fiscală a statului contravine în esență principiilor fundamentale ale politicii statului în domeniul asigurării obligatorii de asistență medicală, or, prestatorii privați de servicii medicale sunt limitați în drepturi față de cei publicii, fiind puși și într-o situație anti-concurențială. La acest capitol, nu poate fi trecută cu vederea instituirea obligației (prin excluderea art. 51¹ al Codului fiscal) a prestatorilor privați de servicii medicale de a achita impozitul pe venit din activitățile desfășurate în cadrul sistemului asigurării obligatorii de asistență medicală. Această obligație nu este impusă și prestatorilor publici, or, prin modificările operate (Legea nr.288 din 15.12.2017, în vigoare 01.01.2018) la art. 51 al Codului fiscal, prestatorii publici de servicii medicale în calitate de instituții publice rămân în continuare scutiți de la achitarea impozitului pe venit. La capitolul inegalitate dintre prestatorii de servicii medicale publici și cei privați (cu excepția medicinei de familie) se atribuie și art. 283 (1) lit. m) care contravine prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) al Legii Nr. 1585 din 27.02.1998. Prin urmare, impunerea achitării impozitului pe venit de prestatorii privați de servicii medicale se atribuie la capitolul incompatibilității legislației fiscale cu cea din sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, nu numai prin prisma principiului egalității dar și prin prisma principiului autonomiei. Solicităm Reintroducerea art. 51¹ fiind numit „Prestatorii de servicii medicale”, cu următorul conținut „Prestatorii de servicii medicale care acordă asistență medicală în cadrul sistemului asigurărilor obligatorii de asistență medicală se scutesc de impozitul pe venit realizat din această activitate” și în art. 283 alin. (1) lit. m) de exclus cuvântul „publice”.
8. Articolul 57 se abrogă. Nu este corect de a exclude prevederile art. 57. În special sunt importante prevederile alin. (2), care clar stabilesc cum urmează a fi tratate operațiunile legate de primirea proprietății din partea acționarilor (asociațiilor) în cazul lichidării companiei prin primirea diferitor plăți de lichidare.
Lipsa acestor norme va crea incertitudini la impunerea, și în special legate de determinarea rezultatului primit de proprietari prin determinarea în special a creșterii/pierderii de capital de la lichidarea /stingerea cotelor/acțiunilor
9. Capitolul 12 REGIMUL FISCAL PENTRU DIVIDENDE Art. 80. Se propune excluderea impozitării la sursa de plată a dividendelor achitate persoanei juridice de către filiala acesteia.

10. Art. 90, alin.5 Cod Fiscal. Se propune excluderea impozitării duble a proprietății distribuite în cazul lichidării agentului economic (întreprinderii-fiice).
11. Cu privire la impunerea dividendelor – modificarea categoriei persoanelor in art. 90¹. Consideram incorecta abordare prin care se va realiza aceasta măsură. In special in condițiile, in care art. 20 din Codul fiscal nu prevede, ca dividendele primite de agenții economici rezidenți sunt venituri neimpozabile, excluderea acestor categorii de contribuabili din art. 90¹ al CF va duce la necesitatea impozitării dividendelor din partea agenților economici rezidenți cu cota standard de 12%. Aceasta este legat de faptul, ca daca careva surse de venit nu sunt indicate la art. 20, ca venituri neimpozabile, atunci acestea se considera ca alte venituri specificate la art. 18. Astfel se propune ajustarea respectivă a art. 20 din CF cu aceasta sursă de venit.
12. La articolul 102: contrar principiului previzibilității este utilizată sintagma incertă „în modul stabilit”. Ar fi bine ca în Codul fiscal sa se facă trimitere la un mecanism clar – fie să stabilească prin anume act care este mecanismul sau modul. In afara de aceasta se propune ca aceste confirmări sa fie ușor de obținut – poate chiar cu implicarea serviciului metrologic, dar nu a altor entități.
13. Articolul 377. Norme speciale privind impozitul pe venit din salariu. Se propune ca scutiile și alte deduceri referitoare la plățile salariale achitate de rezidenții parcurilor pentru tehnologia informației să nu fie acordate doar pentru lunile aplicării impozitului unic. Pentru lunile în care persoana nu a fost angajată a parcului pentru tehnologia informației, scutiile și deducerile să fie menținute.
14. Articolul 264. Termenul de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale. Se propune modificarea termenului de prescripție din p. (1) art. 264 prin aducerea termenului de prescripție pentru determinarea obligațiilor fiscale în concordanță cu prevederile Codului Civil al Republicii Moldova, și anume cu Articolul 391, termenul general de prescripție extinctivă, care este de 3 ani.
15. Articolul 266. Termenul de prescripție pentru compensarea ori restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislației fiscale, urmează a fi restituite. Se propune **reducere termenului** de prescripție de la **6 la 4 ani**.
16. Impozitul pentru bunurile imobiliare pentru persoanele juridice. Propunem ca obligația privind plata impozitului pentru bunurile imobiliare pentru persoanele juridice sa fie stabilită similar cu alte taxe - o data cu prezentarea Declarației fiscale. In condițiile propunerilor din proiect, reiese că vor fi 3 termene de care entitatea va trebui să țină cont, ceea ce va majora volumul de lucru salariaților implicați.
17. Anexa nr 1 la Codul fiscal, Poziția tarifara 240319
Din anul 2019 legislația Republicii Moldova face diferențierea pentru poziția tarifară 240319 „Tutun tăiat fin destinat rulării în țigarete” de alt tutun pentru fumat (categoria 2403 Tutun pentru fumat, alte tutunuri și înlocuitori de tutun, prelucrate; tutunuri „Omogenizate” sau „Reconstituite”; extracte și esențe de tutun) în termeni de clasificare a accizelor, și a aprobat o creștere a ratei de peste 700%.
De asemenea, în prezent, materia primă necesară producerii țigaretelor la comandă, sunt introduse pe teritoriul Republicii Moldova în regim de perfecționare activă, este supusă impozitării cu accize și TVA, cu restituirea acestora în modul stabilit de legislație. Astfel, producătorul autohton mobilizează semnificativ resursele financiare pentru achitarea accizelor și TVA pentru o perioada de timp, cu recuperarea acestora numai după exportul produselor finite, fapt care face aceasta activitate neeficientă din cauza costurilor

financiare înalte și necesității menținerii unui preț redus și competitiv pentru serviciile de producere.

Se propune modificarea Codului fiscal după cum urmează:

- Art. 124(6) - excludere
- Art. 103 prin excluderea frazei „exceptând mărfurile supuse accizelor”

Propunerile și argumentarea detaliată și la acest capitol, Vă rog să le găsiți în adresarea FIA nr. 89 din 16.10.2020.

18.

C. LEGE Nr. 827 din 18.02.2000 fondului republican și a fondurilor locale de susținere socială a populației.

1. Excluderea lit. a, art. 4, ”a) taxa de portabilitate – în mărime de 50 la sută din plata lunară de operare, administrare și întreținere a bazei de date centralizate pentru implementarea și realizarea portabilității numerelor;”
2. Reducerea cu 0,5 pp a taxei pentru prestarea serviciilor de telefonie mobilă până la anularea acestei începând cu anul 2021;

D. Legea contabilității și raportării financiare nr. 287

În conformitate cu art. 33 alin. (3) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2019 (în vigoare din 01.01.2019), entitatea are obligația să prezinte și Biroului Național de Statistică, situațiile financiare individuale, raportul conducerii și raportul auditorului, după caz, în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune. Propunem prezentarea situațiilor financiare și raportul conducerii în termen de 120 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune, iar prezentarea raportului auditului, în termen de 180 de zile de la ultima zi a perioadei de gestiune, prin modificarea art. 33 alin. (3) din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2019.

E. Art. XX. – Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art.195), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează. Pedepsele stabilite în acest articol sunt disproportionale, mai mult ca atât potrivit pct. 6 sbp. 2) și 9) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 698/2017, Ministerul Justiției este responsabil de elaborarea și promovarea politicii punitive a statului. Prin urmare, **modificările Codului penal, Codului de procedură penală și Codului contravențional se vor exclude din proiect și se vor remite Ministerului Justiției pentru promovare.**

F. La fel înaintăm subiectele invocate în cadrul ședinței comune a CNPM cu reprezentanții Ministerului Finanțelor odată cu discutarea măsurilor aferente politicii bugetar fiscale pentru a. 2021:

1. Dividendele sub forma de acțiuni.

Această problemă este una foarte actuală și importantă, deoarece operațiunea data reprezintă nu altceva decât reinvestirea profitului obținut în activitatea de întreprinzător. Adică, profitul, care ar putea fi retras de acționari se îndreaptă la majorarea capitalului social și rămâne tot în companie. Cu regret această operațiune la moment se consideră imposibilă pentru acționari/membri, ceea ce nu este corect atât din perspectiva actuală a crizei, dar și cel mai important – din perspectiva practicii internaționale! A fost abordată de specialiștii recunoscuți din domeniul contabil din țară de nenumărate ori, respectiv este o problemă care ar urma să-și găsească soluționarea nu în timpul apropiat, ci chiar pentru a. 2021!!

2. Ce tine de evidenta și calcularea amortizării mijloacelor fixe în scop fiscal.

Înțelegem ca până la finele a. 2020 nu va fi aprobat un nou catalog ce tine de Mijloacele fixe, după cum se aștepta. In aceste condiții, considerăm oportun ca să fie prelungit termenul de aplicarea a metodei “vechi” de calculare a amortizării, adică cea care s-a aplicat până in a. 2019 inclusiv. Evident cu acordarea dreptului agentului economic sa aleagă între metoda veche si cea noua.

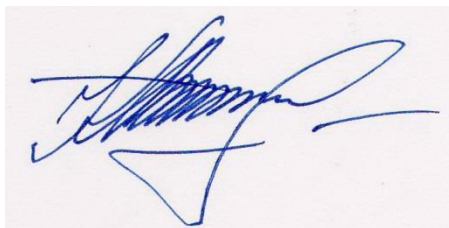
3. Modalitatea de recunoaștere a cheltuielilor in baza așa numitelor “documente întârziate”

In special urmează a fi precizate situațiile in care cheltuielile real sunt suportate intr-o perioada fiscală, însă documente confirmative sunt emise si primite in altă perioada fiscală. Spre exemplu serviciul este acordat in luna decembrie 2020, însă factura este emisă de furnizor in luna februarie a. 2021. Si tot in februarie 2021 se transmite către cumpărător. In ce an se va permite deducerea – in a. 2020 sau 2021?

4. Ce tine de deducerea datoriilor compromise.

La mai multe categorii de entități se permite (instituții financiare, microfinanțare, acum – asigurări) deducerea unor datorii compromise. Totuși careva norme mai facilitate nu sunt prevăzute si pentru companiilor obișnuite. Este o abordare foarte diferențiată!

Ar fi posibil de stabilit de asemenea un plafon de deductibilitate. In plus criteriu de datorii „compromise” ar trebui sa tina de termenul de prescriptive, nu si de prezentarea unor documente confirmative.

Vladislav CAMINSCHI

Director executiv